

Maa-ainesten otto-lupahakemus kiinteistölle Hiekkametsä Pitkäkankaan Pohjavesialueelle.

Lja 06.06.2024 § 26
116/11.01.01.06/2024

Valmistelija Ympäristötarkastaja Estola Heikki

Esittelijä Ympäristötarkastaja Estola Heikki

Päätösehdotus

Hakija

Kaija Laitinen ja Hannu Laitinen

y-tunnus: 1824995-5

yhteyshenkilö:

Maanomistaja

Hannu Laitinen

Kaija Laitinen

Kiinteistö: Hiekkametsä RN:o 626-401-40-28

Käyntiosoite: Hiidenkyläntie 40, Pyhäjärvi

Alueen koordinaatit: N 7051301, E 435199 (ETRS-TM35FIN)

HAKEMUKSEN KERTOELMAOSA

Luvanhakemisen peruste

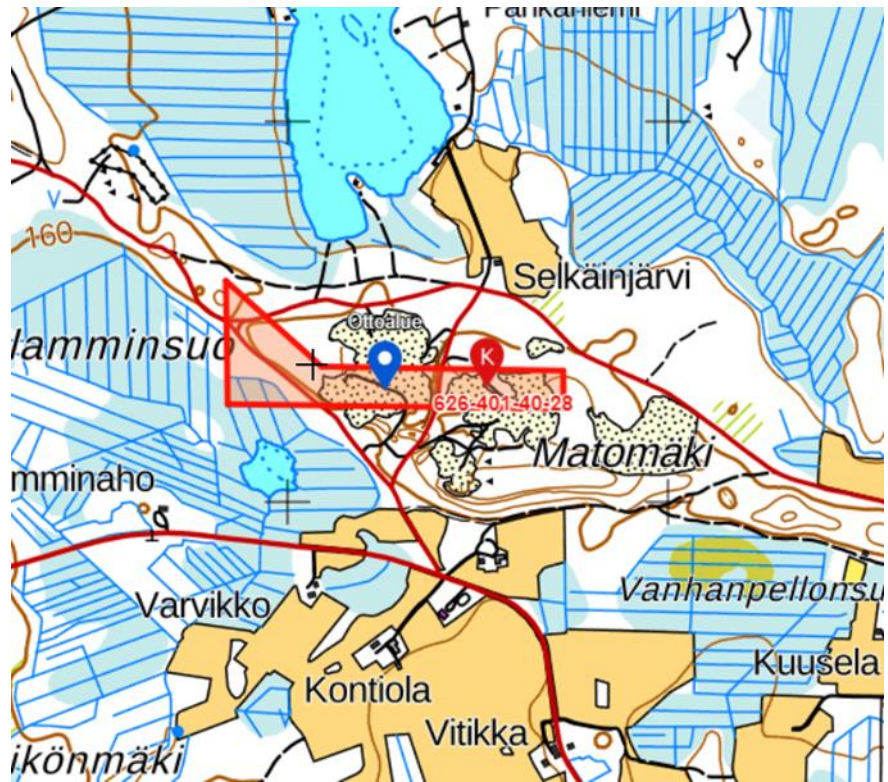
Lupahakemuksen mukainen maa-ainesten ottaminen on luvanvaraista Maa-aineslain 1 §:n perusteella.

Lupaviranomaisen toimivalta

Maa- aineslain 7 §:n mukaan lupa-asian ratkaisee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Pyhäjärven kaupungin (valtuuston kokous 25.9.2023 §63) hallintosäännön 30 §:n mukaan pohjavesialueella toimivalta on lupajaoksella.

Ottamisalue ja alueen nykytila

Ottamisalue sijaitsee Pyhäjärven kaupungin Hiidenniemen kylässä tilalla Hiekkametsä (RN:o 626-401-40-28) kuva 1. Alueelta on ollut maa-aineksen ottotoimintaa pidemmän aikaa. Alueella voimassa ollut maa-aineslain mukainen lupa maa-ainesten ottamiseen (Peruspalvelukuntayhtymä Selänne 18.9.2013 liite 3) 248 000 m³ktr kokonaisottomäärälle on päättynyt 31.12.2023.

Kuva 1: Ottoalueen sijainti (MML karttapaikka)

Ottamisalueen lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat noin 300 metrin etäisyydellä alueen etelä- ja pohjoispuolella. Alue sijaitsee Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavassa vedenhankintaa varten tärkeällä (1-luokka) Pitkänkankaan pohjavesialueella (11 626 01). Lähin pohjavedenottamo Pitkäkangas sijaitsee noin 560 m ottamisalueelta luoteeseen. Hankealue sijaitsee vedenottamon kaukosuojavyöhykkeellä. Maaperä ottamisalueella on hiekkaa ja soraa. Suunnitelma-alueelle on asennettu kaksi (2) kappaletta pohjavesiputkia, mistä pohjavedenpinnantasoa on seurattu vuosien 2004-2023 aikana. Ylin pohjavesipinta on havaittu tasossa +155,7 (N60). Alueen läheisyydessä ei ole vesikaivoja. Alueen välittömässä läheisyydessä ei ole luonnonsuojelualueita tai muinaismuistoja.

Puusto on osittain poistettu ottamisalueelta aiemman lupakauden aikana. Suunnitelma-alue ei ole luonnontilainen.

Hakemuksessa on esitetty naapurikiinteistöjen ja lähimpien asuinrakennusten tiedot ja sijainti. Lähimmät ottoalueen kiinteistöt Tila RN:O 626-401-41-7 on vakituinen OKT noin 300 m etäisyydellä ottamisalueen reunasta pohjoisen suuntaan. Tila 626-401-75-3 on OKT noin 375 m etäisyydellä ottamisalueesta etelän suuntaan. Lähin vesistö on länsilounaassa sijaitseva Ristilampi, etäisyyttä ottamisalueen reunaan noin 150 m.

Maa-ainesten ottamistoiminta

Ottaminen on suunniteltu ulottumaan alimmillaan tasoon +159.00 (N60). Ennen aloitusta itäisellä alueella korotetaan vuoden 2013 jälkeen otetun alueen pohja tasoon 159.0 (N60), pohja on mennyt paikoitellen tasoon +157.70. Kaivausta jatketaan jo avatuista montuista. Itäosassa tullaan tilan Heikkilä

40:22 kanssa tekemään rajasopimus rajan varren massojen otosta ottamisen edetessä. Ottamissyvyys on 0-10 metriä. Maa-ainesten kokonaisottomäärä on 63 000 m³. Ottamisalueen pinta-ala on 5.00 ha.

Lupaa haetaan kymmeneksi vuodeksi. Otettava maa-aines on pääosin hiekkaa ja hiekkaista soraa, länsiosassa karkeampaa ja itäosassa hienompaa maa-ainesta. Alueen jyrkät luiskat suojataan lippusiimalla. Alueen rajauspaalut rakennetaan luvan myöntämisen jälkeen. Pysyviä rakennuksia tai rakenteita ei alueelle sijoiteta

Liikenne

Kulku alueelle tapahtuu olemassa olevia teitä pitkin Hiidenkylä - Haapajärvi maantielle, jonne on matkaa 200 metriä. Itäosan maa-ainesten kuljetus tullaan kulkemaan tilan Matomäki 15:44 kautta.

Pohjaveden- ja maaperänsuojaus sekä ympäristövaikutukset

Päivittäinen toiminta alueella tapahtuu pääsääntöisesti klo 6.00 - 22.00. Alueella kuormaukseen käytetään pyöräkuormaajaa ja materiaalien kuljetuksiin kuorma-autoja. Pyöräkuormaajan säilyttämiseen on alueelle rakennettu kaksi alustaa, jotka on merkitty karttaan. Säilytyspaikat on pohjattu asiaan kuuluvalla kalvolla, joka estää mahdollisten vuotojen pääsyn maaperään. Alueella ei varastoida poltto- eikä voiteluaineita, tankkaukset ja rasvaukset suoritetaan tuomalla tarvittava määrä polttoainetta kertatankkausta- ja rasvausta varten. Tankkaukset ja rasvaukset suoritetaan ainoastaan silloin kun kone on säilytysalustan päällä. Kaikki öljyinen materiaali varastoidaan suljetuissa tiiviissä laatikoissa huoltoajoneuvoissa ja kuljetetaan välittömästi alueelta poistuttaessa ongelmajätekeräykseen. Riskinä mahdolliset öljy-, polttoainevuodot tai konepalot lastauksen yhteydessä, joihin varaudutaan sammutus- ja öljyntorjuntakalustolla. Häiriötilanteissa puhdistustoimiin ryhdytään välittömästi ja tehdään ilmoitus palo-, pelastus ja lupaviranomaisille.

Ottamisalueen rajaus ja ottosuunta on suunniteltu siten, että toiminta ei vaikuta haitallisesti kaukomaisemaan. Ottotoiminnan seurauksena ottoalueelta poistuu kasvillisuus ja pieneliöstö. Ympäröivä alue huomioiden ei näiden poistumisesta ole merkittäviä haittaa luonnon monimuotoisuudelle tai alueen biologisille olosuhteille. Öljy- ja polttoainevuodot torjuen ja suojaetäisyydet huomioiden ei toiminnalla vaaranneta pohjaveden laatua. Pohjaveden pintaa tarkkaillaan neljä kertaa vuodessa. Poikkeustilanteessa vedestä otetaan näyte ja analyysitulokset toimitetaan valvontaviranomaisille. Myös mahdollisista öljyvuodoista ilmoitetaan ympäristöviranomaisille sekä palo- ja pelastusviranomaisille.

Maisemointi ja jälkihoitotoimenpiteet

Hakija huolehtii siitä, että ottoalueen reunat ja luiskat sekä ainesten varastointipaikat ovat työturvallisuussäännösten mukaisia. Ottoalue muotoillaan jo ottamistoiminnan aikana sellaiseksi, ettei se aiheuta vaaraa ympäristölleen oton aikana eikä sen jälkeen.

Materiaalin oton jälkeen alueelle varastoidut hiekkaiset pintamaat levitetään ja tasoitetaan. Alueen luiskat luiskataan kaltevuuteen 1:3. Alue metsittyy luontaisesti. Mikäli luontainen uudistus viivästyy, kylvetään alueelle männynsiementä. Alue on ollut vuosia keskeneräisen soranoton näköisessä kunnossa. Alueen ilme säilyy nykyisenlaisena vielä vuosia. Alueen maisemointi parantaa ilmettä ajan myötä.

HAKEMUKSEN KÄSITTELY

Hakemuksen vireilletulo

Lupahakemus on tullut vireille 8.1.2024 Pyhjärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Hakemusta on täydennetty 26.1.2024.

Hakija on sopinut kiinteistön Heikkilä omistajan kanssa maa-ainesten ottamisesta rajaan asti 13.3.2024.

Hakemuksen kuuluttaminen ja lausuntopyynnöt

Maa-ainesten ottamislupahakemuksen vireille tulosta on kuulutettu Pyhjärven Kaupungin verkkosivuilla 7.3.-12.4.2024 välisenä aikana. Rajanaapureille, lähimmille asuinrakennuksille ja tiehoitokunnalle on toimitettu erikseen kuulemiskirjeet. Hakemuksesta pyydettiin lausunto Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta, Kunnan ympäristöterveysvalvonnalta, Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitokselta, Pyhjärven kaupungin hallituksesta ja Pyhjärven Energia ja Vesi Oy:ltä, sillä suunniteltu ottoalue sijoittuu vedenhankinnan kannalta tärkeälle pohjavesialueelle.

Pelastuslaitos, Pyhjärven kaupungin hallitus ja Pyhjärven Energia ja Vesi Oy eivät jättäneet lausuntoja hakemuksesta.

Muistutukset

Rajakiinteistön omistaja jätti muistutuksen.

”Taustaa: Maa-ainesluvan kohteena oleva Hiekkametsä rajautuu pohjoisreunastaan Mailala 626-401- 40-30-kiinteistöön. Molemmilta kiinteistöiltä on otettu maa-aineksia, Mailala-tilalla maa-ainesten otto on päättynyt muutamia vuosia sitten. Maa-ainestoiminnasta johtuen alueella on suuria eiluonnollisia korkeuseroja. Tähän liittyen pitkä yhteinen maaraja alueen pohjoisreunassa on vaikea havaita ja rajan koskemattomuuden takaaminen vaatii erityishuomiota.

Vaadimme tällä muistutuksella seuraavia toimenpiteitä Mailala- ja Hiekkametsä-kiinteistöjen raja-alueen läheisyydessä:

1) Rajan merkitseminen. Ottoalueen pohjoisraja Mailala-kiinteistön suuntaan tulee merkitä selkeästi riittävän korkealla ja tiheästi paalutetulla aitamaisella rakenteella ennen toiminnan alkamista. Merkinnän on oltava riittävän kiinteä ja korkea, jotta rajan sijainti on kaikille alueella toimiville urakoitsijoille selkeästi ja pysyvästi havaittavissa, eivätkä merkit siirry maa-ainesten siirtelyn yhteydessä. Pinta-ainesta ei saa kuoria 10 m lähempänä rajaa, jotta vältetään rajanylityksiltä. 31.12.2023 päättyneen ottoluvan aikana rajan suoja-alue ei ole ollut riittävästi merkitty ja rajan suoja-alueen valvonta on vaikeaa.

2) Ottoalueen itälaidalla on Mailalan puolella suurikasvuinen männikkö. Puiden kasvuolosuhteiden suojaamiseksi tulee maa-aineksen ottaminen rajata riittävän suoja-alueen etäisyydelle Mailalan rajasta ja luiskan tulee koko toiminnan ajan olla vakaa ja riittävän loiva (1/3). Toivotun maa-aineksen poistaminen ja sen korvaaminen vähemmän halutulla maa-aineksella pengerryksen saavuttamiseksi ei tällä alueella tulisi olla sallittua.

3) Lupahakemuksessa A-alueeksi nimetty ottoalue rajautuu osittain pohjoisreunastaan Mailala-tilan aiemmin käytössä olleeseen ottoalueeseen. Mailalan puolella otto lopetettu vuosia sitten ja alueelle on kehittymässä taimikko. Mailala-tilan alueella liikkuminen ei meneillään olevan uudistumisen vuoksi ole sallittua. Kiinteistöjen välinen raja tulee merkitä selkeästi ja kiinteästi eikä sitä saa ylittää.”

Lausunnot

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen 23.4.2024 lausunto:

” Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus (myöhemmin ELY-keskus) katsoo, että ottotoiminta ei ole ristiriidassa vesioikeuden määräämän suoja-aluepäätöksen kanssa. ELY-keskus huomauttaa, että vuonna 2013 myönnetyn maa-aineksen ottoluvan lupamääräysten toteutuminen tulee varmistaa. Nyt käsittelyssä olevasta lupahakemuksesta käy ilmi, että itäisellä ottoalueella B on hakemuksessa esitetyn täytettävän alueen lisäksi poikkileikkauksen D kohdalla alue, jossa ottotoiminta ei ole ollut suojakerrospaksuuden osalta luvan mukaista. Ottotoiminnan laajentaminen läntiselle alueelle A ei ole pohjavesien suojelun kannalta toivottavaa ennen kuin vanhat, ylisyvät ottoalueet on täytetty ja jälkihoidettu, sillä maa-aineksen ottotoiminnan on todettu heikentävän pohjaveden laatua alueilla, joilla jälkihoitamattomien alueiden osuus muodostumisalueesta on riittävän suuri. ELY-keskus katsoo kuitenkin, että alueelta voidaan ottaa maa-aineksia ilman vesilain mukaista lupaa edellyttäen, että ottaminen tapahtuu maa-ainelain 3 § 4 mom. määräysten, ottosuunnitelman ja muutoinakin hyvän ottamiskäytännön mukaisesti. Lisäksi luvassa tulee asettaa riittävät maa-ainelain 11 §:n mukaiset lupamääräykset ja seuraavat näkökohdat tulee ottaa huomioon.

1. Itäisellä ottoalueella B olevat ylisyvät ottokohdat, tulee täyttää alueella ensi tilassa. Täyttöihin tulee käyttää ainoastaan alueen kivennäismaata, joka ei sisällä orgaanista ainesta. Hakemuksen

mukaiselta ottoalueelta ei tule kuljettaa maa-aineksia pois ennen kuin tarvittavat täytöt on toteutettu.

2. Ottamisen yhteydessä on varmistettava, että ylimmän luonnontilaisen pohjavesipinnan yläpuolelle jää vähintään neljän (4) metrin rikkomaton suojamaakerros. ELY-keskus huomauttaa, ettei hakemuksessa esitetty ylin pohjavesipinta (+155,07 N60) luultavasti edusta alueen ylintä luonnontilaistapohjavesipintaa, koska pohjavesipintaa on seurattu alueella harvakseltaan eikä seuranta-ajankohdat ole useinkaan sijoittuneet ylimmän pohjavesipinnan ajankohtaan. Alueen pohjavesiputkista on seurattava pohjavesipintaa vähintään neljä kertaa vuodessa niin, että pohjavesipinnan syys- ja kevätmaksimit tulevat havaituiksi. Pohjavesitarkkailua tulee tehdä näistä pohjavesiputkista koko ottoluvan voimassa olon ajan, vaikka ottotoimintaa ei alueella koko ajan olisikaan. Mikäli putki tukkeutuu tai vaurioituu, tulee se kunnostaa tai korvata uudella käyttökelpoisella putkella. Pinnankorkeustiedot on vuosittain lähetettävä ottotoimintaa valvovalle viranomaiselle sekä pyydettyäessä ELY-keskukselle.

3. Maa-ainesten ottotoiminnan vaikutuksia pohjaveden laatuun tulee seurata alueelta pohjaveden virtaussuunnassa ottotoiminnan alapuolelle asennettavasta pohjavesiputkesta ennen toiminnan jatkamista, kerran toiminnan aikana sekä toiminnan loputtua seuraavin laatuparametrein: väri, sameus, happi, pH, sähkönjohtavuus, hiilidioksidi, kovuus, CODMn tai TOC, nitraattityppi, kloridi, sulfaatti, rauta, mangaani, öljyhiilivedyt ja mineraaliöljyt. Samasta pohjavesiputkesta on seurattava lisäksi pohjavesipintaa kohdan 2 mukaisesti. Pohjavesinäytteenottoon soveltuva putki on muovinen ja sen siiviläputkiosuus ulottuu putken pohjatasosta aina pohjavedenpinnan yläpuolelle asti. Kaivuriasenteiset putket eivät sovellu pohjaveden laadun seurantaan. Pohjaveden laatatiedot ja pohjavesiputkien putkikortit pyydetään toimittamaan myös ELY-keskukselle. Tulokset toimitetaan suorasiirtona ympäristöhallinnon tietojärjestelmään tai sopivassa siirtomuodossa (sähköiset siirtotiedostot). Mikäli laboratoriossa on valmius syöttää vedenlaatatiedot suoraan ympäristöhallinnon tietojärjestelmään, käytetään tietojen siirrossa ensisijaisesti tätä vaihtoehtoa.

4. Paikalle on asennettava kiinteät korkomerkit, joista voidaan helposti valvoa ottamistoiminnan edistymistä ja suojamaakerroksen riittävyttä. Korkomerkit tulee olla havaittavissa koko ottamisajan.

5. Maa-aineksen otto on toteutettava niin, että missään vaiheessa ei pääse syntymään pohjaveden pilaantumisvaaraa. Tätä koskevat tarkemmat määräykset on liitettävä maa-aineksen ottamislupaan.

6. Ottoalueen seinämät on muotoiltava vähintään kaltevuuteen 1:3 tai loivemmiksi ympäröivän maaston luonnollisia

korkeusvaihteluja mukaillen. Ottoalueen seinämät eivät saa missään vaiheessa olla jyrkempiä ja muotoilu tulee tehdä ottotoiminnan edetessä. Alueelta kuorittuja pintamaita ei saa käyttää alueen täyttöihin. Muualta tuotuja tarkastamattomia ja valvontaviranomaisen hyväksymättömiä jäte-, ylijäämä- tai muita maita ei saa varastoida alueelle tai käyttää alueen jälkihoidossa.

7. Suojaetäisyys ottamisalueelta naapurikiinteistöihin tulee olla vähintään 10 metriä, ellei naapurikiinteistön omistajalta ole saatu kirjallista suostumusta tätä pienempään suojaetäisyyteen.

8. Alueen jälkihoito ottamistoiminnan haitallisten vaikutusten ehkäisemiseksi ja ottamisalueen sopeuttamiseksi ympäröivään luontoon ja maisemaan, on tehtävä ottosuunnitelman mukaan ja ympäristöministeriön ohjeen (Ympäristöministeriön julkaisuja 2023:30) periaatteita noudattaen sisältäen alueen muotoilun, pintamateriaalin levityksen ja kasvillisuuden palauttamisen metsittämällä.

ELY-keskus huomauttaa, että alueella on aiemmin murskattu kiviaineksia ja murskaustoiminnalla on ollut ympäristölupa, jonka voimassa olo on päättynyt 31.12.2023. ELY-keskus painottaa, ettei murskaustoimintaa tule alueella harjoittaa missään laajuudessa ilman ympäristölupaa. Mikäli alueella on tarkoitus jatkossa harjoittaa murskaustoimintaa, tulee toiminnalle hakea ympäristönsuojelulain mukainen ympäristölupa, ja se tulee käsitellä samanaikaisesti nyt haetun maa-aineslain mukaisen luvan kanssa yhteiskäsittelylupana (MAL 4 a § (10.4.2015/424), YSL 27.6.2014/257 47a §).

Lopuksi

Pohjois-Pohjanmaan ELY- keskus muistuttaa vaikka etukäteen arvioiden ei pinta- tai pohjavesiin kohdistuvia haittoja ei tulisikaan, on toiminnanharjoittaja vesilain mukaisessa vastuussa mahdollisesta vesiin kohdistuvista haitoista ja siten velvollinen muun muassa tarvittaviin korjaus- ja korvaustoimenpiteisiin.

Lupapäätöksen antamisen jälkeen lupapäätös ja sen mukainen suunnitelma tulee lähettää Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle (MAL 19 §). ELY-keskus pyytää lupaviran-omaista täyttämään ja lähettämään maa-ainesten ottamislupaa koskevat tiedot

https://anon.ahtp.fi/_layouts/Lomake.ashx?LomakeID=1004

Luvan haltijan on tehtävä ilmoitus lupaviranomaiselle otetusta aineksen määrästä ja laadusta vuosittain viimeistään tammikuun 31. päivänä. (MAL 23 a §, MAA 9 §). Luvan haltijan tulee täyttää ja lähettää ottoilmoituslomake sähköisesti, mikäli mahdollista. Ilmoitus tehdään ilmoituslomakkeella Internetosoitteesta: https://anon.ahtp.fi/_layouts/FormServer.aspx?OpenIn=Browse_r&XsnLocation=/Lomakkeet/maa_ainesottoilmoitus.xsn&Source=https://anon.ahtp.fi

Kun maa-ainesten ottaminen on päättynyt tai luvan voimassaoloaika on kulunut umpeen, on alueella toimitettava lopputarkastus valvontaviranomaisen määräämällä tavalla, jollei luvassa ole toisin määrätty (MAA 7 §). Maa-ainestuluvan haltijan on ilmoitettava ottamisen päättymisestä valvontaviranomaiselle lopputarkastuksen pitämistä varten. Valvontaviranomaisen tulee tehdä muistio tarkastuksesta, josta käy ilmi lupamääräysten toteutuminen. ELY-keskukselle tulee varata mahdollisuus osallistua lopputarkastukseen.

Haapajärven kaupungin ympäristöterveysuojelu ympäristötarkastajan lausunto 12.4.2024

” Terveydensuojelulain Terveydensuojelulain §:n 2 mukaan elinympäristöön vaikuttava toiminta on suunniteltava ja järjestettävä siten, että väestön ja yksilön terveyttä ylläpidetään ja edistetään. Toiminnanharjoittajan on tunnistettava toimintansa terveyshaittaa aiheuttavat riskit ja seurattava niihin vaikuttavia tekijöitä (omavalvonta). Elinympäristöön vaikuttavaa toimintaa on harjoitettava siten, että terveyshaittojen syntyminen mahdollisuuksien mukaan estyy. Terveydensuojelun näkökulmasta huomioon otettavia asioita ovat toiminnan, työkoneiden ja kuljetusautojen aiheuttama melu, värinä, pöly sekä vaikutukset talous- ja pohjaveden turvallisuuteen ja riittävyteen.

Toiminta ei saa vaarantaa pohjaveden tai talousveden laatua tai riittävyttä. Suunniteltu ottoalue sijaitsee Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavassa varatulla tärkeällä Pitkäkankaan pohjavesialueella id (11 626 01) ja sieltä olevan Pitkäkankaan vedenottamon kaukosuojavyöhykkeellä. Pohjaveden virtaussuunta on luoteesta kaakon suuntaan, joka on todettu 2010 Pöyry Oy:n laatimassa pohjaveden tarkkailuohjelman päivityksessä. Ottoalue sijoittuu pohjavesipumppaamon alapuolelle. Lisäksi ehdoton suojakerros pohjaveteen on 4 m.

Ottoalueen läheisyydessä olevat kiinteistöt ovat liitettynä Pyhäjärven Energia- ja vesi oy:n vesijohtoverkkoon. Alueen naapurissa lähin talousvesikaivo on tilalla noin 300 m etäisyydellä ottamisalueen reunasta pohjoisen suuntaan ja etelässä on tila noin 375 m etäisyydellä ottamisalueesta. Kaivojen vettä käytetään pääasiassa viljelyjen kasteluun.

Toiminnassa on huomioitava, että sekä asunnoissa että mahdollisissa loma-asunnoissa sisätilan melu ei hakemuksen mukaisesta toiminnasta aiheutuen ylitä STM:n asetuksessa 545/2015 säädettyjä päivä- ja yöajan keskiäänitason toimenpiderajoja. Myöskään hiukkasmaisia epäpuhtauksia ei saa joutua toiminnan seurauksena asuinrakennusten sisäilmaan asetuksen 545/2015 toimenpiderajat ylittäviä määriä.

Hakijan vastine

Hakija on jättänyt vastineen 20.5.2024 lausuntoon ja muistutukseen.

Vastineessa esitetyt vastaukset lausuntoon ja muistutukseen on koottu tähän päätökseen. Kokonaisuudessaan vastine on annettu tiedoksi lupajaoksen jäsenille liitteenä.

POPELY

1. Itäisen B-alueen ylisyvä ottokohta, joka ilmenee lupahakemuksen nykytilannekartassa, tullaan täyttämään käyttämällä alueen kivennäismaata. Täytöt suoritetaan ennen ottamistoiminnan aloittamista. Kyseisellä alueella on myös vanhoja 80-luvulla otettuja kohtia, jotka ovat lähellä pohjavesipintaa. Näihin on jo kasvanut luontainen puusto ja maanpinta on varpukasvuston peittämä.
2. Ottamistoiminnassa pidetään 4-metrin suojaetäisyys pohjaveteen. Mikäli ottamistoiminnan aikana ilmenee pohjaveden pinnan olevan korkeammalla, ottamistasoa nostetaan ylempäs ja alhaalle otetut kohdat täytetään.

Pohjaveden pinnantason seuranta tihennetään neljään kertaan vuodessa. Ehdotukset vuosittaiselle seurannalle. Ajat: tammikuun, huhtikuun, heinäkuun, lokakuun viimeiset viikot. Seurannasta laaditaan taulukko, joka toimitetaan vuosittain ottamistoimintaa valvovalle viranomaiselle.

3. Itäiselle B- ottoalueelle on asennettu pohjavedenseurantaan muovinen pohjavesiputki, jota voidaan käyttää näytteenottoon. Putki on koordinaateissa ETRS TM35FIN X: 7051294 Y: 435574. Näytteet otetaan ELY-Keskuksen ohjeistuksen mukaisesti.
4. Läntisellä A- alueella on alimmalla tasolla oleva korkopukki ja itäisellä B- alueella on maalimerkki isossa kivessä, tarvittaessa B- alueelle voidaan rakentaa korkopukki ottotason seurantaan.
5. Ottolupahakemuksessa on ilmoitettu suojaetäisyys 4 metriä pohjaveteen sekä lisäksi kohdassa 7 suojaustoimenpiteet ottamistoiminnan aikana.
6. Alueen seinämät tullaan muotoilemaan kaltevuuteen 1:3. Muotoiluihin käytetään alueen omia kivennäismaita.
7. Kiinteistöihin, joilta ei ole pyydetty lupaa rajalta ottamiseen pidetään 10 metrin suojaetäisyys.
8. Alueen jälkihoitosuunnitelma tullaan tekemään ympäristöministeriön ohjeistuksen mukaisesti.

Alueella ei suoriteta murskaustoimintaa uuden luvan aikana.

Katri ja Otso Juntunen kiinteistön Mailala (626-401-40-30) omistajat muistutus.

1. Kiinteistörajalla on vanhastaa terästankoja osoittamassa rajalinjan sijaintia. Tarvittaessa rajalle asennetaan aurasviittoja osoittamaan rajan paikkaa. Suoja alueen raja voidaan tarvittaessa merkitä puustoon asennettavilla merkintänauhoituksella.
2. Ottamistoiminnassa tullaan noudattamaan 10 metrin suoja-alue rajaa ja penkereet luiskataan 1: 3 kaltevuuteen.
3. Alueella ei kuljeta ja raja merkitään maastoon aurasviitoituksella.

Tarkastus

Alueelle on suoritettu valvontatarkastus 8.5.2023.

LUPAKÄSITTELYN RATKAISUOSA

Viranomaisen ratkaisu

Maa-aineslain 7 §:n tarkoittamana lupaviranomaisena Pyhäjärven Kaupungin Lupajaosto on tutkinut asian ja päättää myöntää haetun luvan Kaija ja Hannu Laitiselle maa-ainesten ottamiseen kiinteistölle Hiekkametsä RN:o 626-401-40-28. Hakijan tulee noudattaa esitettyä ottamissuunnitelmaa ja lupahakemusta ellei annetuista lupamääräyksistä muuta johdu.

Päätöksen voimassaolo

Tämä lupapäätös on voimassa kymmenen (10) vuotta päätöksen antopäivästä alkaen. Jos lupavelvollinen toiminta oleellisesti muuttuu, on toiminnalle haettava uusi maa-aineslupa. Tämä lupapäätös voidaan peruuttaa, mikäli toimintaa ei ole aloitettu viiden vuoden kuluttua siitä, kun lupapäätös on saanut lainvoiman.

Luvan myöntäminen ja perustelut

Lupajaoston käsityksen mukaan maa-ainesten ottamislupa voidaan myöntää, koska asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä päätöksen mukaisesta toiminnasta ei ennalta arvioiden aiheudu maa-aineslain 3 §:n 1 momentin 3 - 4 kohdissa tarkoitettuja huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa, tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumista taikka saman pykälän 4 momentissa tarkoitettua vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa asutukselle tai ympäristölle.

Huomioiden alueen aiemman käytön, ottamissuunnitelman ja tässä päätöksessä esitetyt lupamääräykset, voidaan katsoa,

ettei ottotoiminta luvan mukaisesti toteutettuna aiheuta maa-aineslain 3 §:ssä tarkoitettuja seurauksia, vesilain pohjaveden muuttamis- tai ympäristönsuojelulaissa pohjaveden pilaamiskiellossa tarkoitettuja haitallisia seurauksia. Eikä lupapäätös ole Pitkäkankaan vedenottamon kaukosuojavyöhykkeen suojelumääräysten vastainen. Alueelle on hyväksytty vastaavaa toimintaa lähivuosina. Alueella ei ole voimassa asemakaavaa tai oikeusvaikutteista yleiskaavaa.

Hakija on maa-aineslain 5 §:n 2 momentin mukaisesti selvittänyt tarvittavassa laajuudessa vallitsevat luonnonolosuhteet, maa-ainesten määrän ja laadun sekä hankkeen vaikutukset ympäristöön ja luonnonolosuhteisiin.

Hakemuksista annetut lausunnot ja muistutus on huomioitu päätöksessä lupamääräyksillä 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 12 ja 13 sekä lupamääräysten perusteluissa.

Maa-aineslain nojalla annetut lupamääräykset

1.

Ottaminen on tehtävä ottosuunnitelmassa (26.1.2024 päivitetty, MV map Oy) esitetyn mukaisesti, ellei näistä lupamääräyksistä muuta johdu. Ottomäärä on 63 000 k- m³. Alueella maa-ainesten murskaustoiminta on kielletty ilman ympäristölupaa. Alueella ei saa säilyttää sähkötoimisen seulalaitteiston aggregaattia tai polttoainesäiliötä ilman ympäristölupaa.

2.

Ottoalueella havaitut ylisyvät vanhan maa-ainesluvan alueen (Selänne 18.9.2013 liite 3) kohdat tulee täyttää vaadittuun neljän metrin suojakerrostasoon ylimpään havaittuun pohjaveden pinnan tasoon nähden. Täyttöihin tulee käyttää ainoastaan alueen kivennäismaata, joka ei sisällä orgaanista ainesta. **Ottotoimintaa ei saa aloittaa ennen kuin täytöt on hyväksytty valvontaviranomaisen toimesta.**

3.

Oton yhteydessä on varmistettava, että ylimmän luonnontilaisen pohjavedenpinnan yläpuolelle jää vähintään neljän (4) metrin rikkomaton suojamaakerros. Pohjavedentasoa on seurattava pohjaveden havaintoputkista luotettavalla tavalla neljä kertaa vuodessa niin, että pohjavedenpinnan kevät- ja syysmaksimit tulevat huomioiduiksi. Vuosittaiset tarkkailutulokset on toimitettava Pyhäjärven kunnan maa-aineksenottoa valvovalle viranomaiselle ja ELY- keskukselle.

4.

Maa-ainesten ottotoiminnan vaikutuksia pohjaveden laatuun tulee seurata alueelta pohjaveden virtaussuunnassa ottotoiminnan alapuolelle asennettavasta pohjavesiputkesta ennen toiminnan jatkamista, kerran toiminnan aikana sekä toiminnan loputtua seuraavin laatuparametrein: väri, sameus, happi, pH, sähkönjohtavuus, hiilidioksidi, kovuus, CODMn tai

TOC, nitraattityppi, kloridi, sulfaatti, rauta, mangaani, öljyhiilivedyt ja mineraaliöljyt. Samasta pohjavesiputkesta on seurattava lisäksi pohjavesipintaa kohdan 2 mukaisesti. Pohjavesinäytteenottoon soveltuva putki on muovinen ja sen siiviläputkiosuus ulottuu putken pohjatasosta aina pohjavedenpinnan yläpuolelle asti. Kaivuriasenteiset putket eivät sovellu pohjaveden laadun seurantaan. Pohjaveden laatumiedot ja pohjavesiputkien putkikortit tulee toimittaa Pyhäjärven kaupungin ympäristövalvontaan ja ELY-keskukselle.

5.

Ottamisen seurantaan varten on asennettava riittävät ja selkeästi erottuvat maastomerkinnät; kulmapaalut sekä korkeusmerkit. Merkinnät on oltava selvästi näkyvillä koko ottamisen ajan. Toiminnan harjoittajan tulee pyytää aloitustarkastus maa-ainesten valvontaviranomaiselta.

6.

Naapurikiinteistön rajoihin on jätettävä vähintään 10 metrin suojavyöhyke. Suojaetäisyydestä voi poiketa, mikäli naapurituloilla on vanhaa maa-ainesten ottoaluetta, alue kuulu hakijan vanhan luvan mukaiseen otettuun ottoalueeseen tai hakija sopii toisin naapurikiinteistön omistajan kanssa. Kiinteistöjen Hiekkametsä ja Mailala välille on asennettava riittävästi merkkipaaluja, joista voidaan havaita raja ja havaita tarvittava 10 metrin suojaetäisyys raja.

7.

Maa-aineksen otto on toteutettava niin, ettei missään vaiheessa pääse syntymään pohjaveden pilaantumisvaaraa. Alueella ei saa varastoida polttoaineita tai voiteluaineita. Koneiden tankkaus- ja säilytysalueeksi määritellään tietty, pienialainen osa alueesta, joka tiivistetään nesteitä läpäisemättömäksi esim. HDPE- muovikalvolla (ohje liitteenä 1). Varastoalueen kuivattaminen on tehtävä hallitusti pumppaamalla; mikäli kuivatusvedessä on merkkejä polttoaineesta, sitä ei saa laskea maahan vaan se on toimitettava asianmukaiselle vastaanottajalle. Alueelle on varattava imeytysmateriaalia työkoneiden nestevuotojen varalle sekä sammutuskalustoa tulipalon varalle.

8.

Alueen jätehuolto on järjestettävä niin, ettei siitä aiheudu haittaa pohjavedelle eikä aluetta roskata. Alueelta kuorittuja pintamaita ei saa käyttää alueen täyttöihin tai luiskauksiin (pintaan voidaan, mutta luiskien pintaa voidaan pintamaita käyttää. Muualta tuotuja tarkastamattomia ja valvontaviranomaisen hyväksymättömiä jäte-, ylijäämä- tai muita maita ei saa varastoida alueelle tai käyttää alueen jälkihoidossa.

9.

Ottamisen yhteydessä tulee huolehtia siitä, ettei öljyjä tai muita pohjavedelle vaaraa aiheuttavia aineita pääse maaperään,

pintavesiin tai pohjaveteen. Öljyvahingon tapahtuessa tulee ryhtyä välittömästi torjuntatoimenpiteisiin ja tehdä ilmoitus Pohjois- Pohjanmaan pelastuslaitokselle ja kunnan ympäristöviranomaiselle.

10.

Ottoalueen luiskattavat reunat on muotoiltava vähintään 1:3 kaltevuuteen tai loivemmiksi. Muotoilu on tehtävä vaiheittain ottamisen aikana sekä ympäröivän maaston muodot huomioiden. Ottoalueen jälkihoito on tehtävä ympäristöhallinnon ohjeiden (Ympäristöministeriön julkaisu 2020:24), periaatteita noudattaen. Tiivispohjaiset alueet tulee möyhentää ja alueelle tulee levittää kasvukerrosmateriaalia sekä metsittää ottoalue ja kasvillisuus palauttaa. Kaikki kunnostustoimet tulee saattaa loppuun luvan voimassaoloaikana.

11.

Alue tulee merkitä ottamistoiminnasta kertovin varoitusmerkein (tulotiet) ja putoamisvaaralliset jyrkänteet tulee aidata tai vähintäänkin lippusiimoittaa.

12.

Hakija vastaa ja huolehtii siitä, että urakoitsijat saavat tämän päätöksen tiedokseen ja noudattavat sitä.

13.

Hakijan tulee päivittää kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma viiden vuoden välein.

14.

Maa-ainesluvan haltijan tulee ilmoittaa Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen aluehallinnon tietohallintopalvelun NOTTO-rekisteriin vuosittain otetun maa-aineksen määrä ja laatu seuraavan vuoden tammikuun 31. päivään mennessä. Luvan haltijan tulee täyttää ja lähettää otto ilmoituslomake aina sähköisesti.

https://anon.ahtp.fi/ layouts/15/FormServer.aspx?OpenIn=Browser&XsnLocation=/Lomakkeet/maa_ainesottoilmoitus.xsn&Source=https://anon.ahtp.fi/sivut/submitted.aspx

15.

Ottamisen loputtua tai lupa-ajan kuluttua umpeen, on alueella toimitettava loppukatselmus, jonka pyytämisestä on vastuussa luvan haltija. ELY-keskukselle tulee varata mahdollisuus osallistua loppukatselmukseen.

16.

Ottamistoiminnan ja jälkitöiden vakuudeksi tulee hakijan toimittaa ennen ottamisen aloittamista 15 000 €:n suuruisen hyväksyttävä vakuus ja kuittaattomuustodistus (esim. pankkivakuus) Pyhjäjärven kaupungin lupajaokselle. Arvioitu maisemointikustannus on 3000 €/ha, (Ympäristöhallinnon ohjeita). Vakuus on oltava voimassa 31.12.2034 asti.

Lupamääräysten perustelut

Lupamääräyksellä 1 varmistetaan että ottotoiminta on lupahakemuksen ja Maa-aineslain 11 §:n kohdan yksi vaatimusten mukaista. Ympäristöluvalliseen murskaukseen pohjavesialueella tulee hakea yhteislupa samanaikaisella käsittelyllä maa-ainesten ottoluvan kanssa.

Lupamääräyksellä 2 määrätään, että riittävät suojakerrokset pohjaveteen toteutuvat.

Lupamääräykset 3 ja 4 on annettu maaperän ja pohjaveden pilaantumisen estämiseksi perustuen Maa-aineslain 11 §:n kolmannen momentin kohtaan 1 ja YSL 16 ja 17 §:iin. Lupaviranomainen katsoo, että uuden pohjavesiputken asentaminen on tarpeen laadukkaan Pohjavedenpinnankorkeuden määrittämiseen ja edustavan pohjavesinäytteen ottamisen varmistamiseksi. Pohjavedentarkkailulla varmistetaan, että pohjavedenpinnan tasoista saadaan edustavat tulokset. Hakijan on tarkkailtava toimintansa vaikutuksia pohjavesiin, jotta riittävät suojakerrokset turvataan sekä mahdolliset haitat talousvedenhankinnalle havaitaan riittävän ajoissa. Pohjaveden pilaaminen on kielletty.

Lupamääräys 5 on annettu valvonnallista syistä. Lupamääräyksellä voidaan varmistaa, että suojakerros pohjaveteen pysyy riittävänä ottotoiminnan aikana.

Lupamääräys 6. Kiinteistön Mailala rajalle määrätty raja- ja suojaetäisyys merkinnät ovat annettu valvonnallista syistä. Selkeällä rajan merkkauksella toiminnanharjoittaja ja urakoitsijat pystyvät havaitsemaan 10 metrin suojaetäisyyden kiinteistöön Mailala. Lupaviranomainen katsoo, että Mailala kiinteistön rajalle ei tarvitse tehdä aitamaista rakennetta. Kiinteistöjen välinen raja on jo pyykitetty sekä merkattu toiminnanharjoittajan puolesta terästangoilla. Lupamääräys 6 velvoittaa toiminnanharjoittajaa merkitsemään rajan ja suojavyöhykkeen selkeästi maastoon.

Lupamääräyksillä 7 ja 8 varmistetaan, ettei pohjaveden pilaantumisvaaraa pääse syntymään. Keskittämällä maaperää mahdollisesti saastuttavat toiminnot (esim. tankkaukset) tietylle pienialaiselle alalle pienennetään saastumisriskiä, helpotetaan valvontaa ja pilaantumisen ehkäisy- ja torjuntatoimenpiteet voidaan keskittää tietylle ennalta sovitulle paikalle. Polttoaineiden ja muiden pohjavedelle haitallisten aineiden käsittelystä on annettu määräykset pohjaveden pilaantumisen estämiseksi ja yleiset määräykset jätehuollosta roskaantumisen estämiseksi.

Lupamääräyksellä 9 perustuu siihen, että luvanhakija vastaa alueella tapahtuvasta ottotoiminnasta ja siitä mahdollisesti aiheutuvista haitoista.

Lupamääräys 10 varmistetaan että ottamisalueen maisemointi ja jälkihoitotyöt tulevat suoritettua. Maa-aineslaki 11 §:n 2

momentin kohdan 2 ja 3 sekä VNA maa-ainesten ottamisesta 8 §.

Lupamääräys 11 otetaan huomioon ottoalueen turvallisuus ja siisteys Maa-aineslain 11 §:n kohdan 2 mukaisesti.

Lupamääräyksen 12 luvan haltijan tulee antaa lupamääräyksistä tieto alueella toimiville.

Lupamääräys 13 perustuu maa-aineslain 16 b §:ään.

Lupamääräys 14 mukaan maa-ainesluvan haltijan tulee vuosittain ilmoittaa otetun aineksen määrä ja laatu kuten maa-aineslain 23 a §:ssä ja maa-ainesasetuksessa edellytetään.

Lupamääräys 15 perustuu maa-ainesasetuksen 7 §:ään.

Lupamääräyksessä 16 lupaviranomainen määrää hakijan antamaan ennen aineksen ottamista vakuuden Maa-aineslain 12 §:n perusteella.

Luvan muuttaminen ja luvan peruuttaminen

Lupaviranomainen voi muuttaa annettuja lupamääräyksiä tai peruuttaa luvan maa-aineslain 16 §:ään perustuen.

Valvontamaksu

Maa-ainesten ottamistoiminnasta peritään kulloinkin voimassa olevan maa-aines taksan mukainen valvontamaksu.

Sovelletut oikeusohjeet

Maa-aineslaki (555/1981) 3, 4, 5, 5 a, 6, 7, 10-13, 16, 16b 19-20, 23, 23 a, 23 b §

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005) 1-4, 6-9 §

Laki maa-aineslain muuttamisesta (424/2015) 4 a §

Ympäristönsuojelulaki (572/2014) 16 ja 17 §

Vesilaki (587/2011) 5 luku 7 §

Jätelaki (646/2011) 5-6, 8, 13, 15-17, 20, 29 ja 72-73 §

Ympäristöministeriö (2020:24), Maa-ainesten ottaminen - opas aineiden kestäväseen käyttöön

Maa-aineslain valvontataksa, Pyhäjärven kaupungin valtuusto 25.9.2023.

Päätöksen antopäivä

Päätös annetaan 6.6.2024.

Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7.) päivänä päätöksen julkaisemisajankohdasta. Päätös on nähtävillä Pyhäjärven kaupungin verkkosivuilla. Päätös lähetetään hakijalle, muistutuksen jättäneille ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle. Muille lausunnonantajille, ja hakemusvaiheessa kuulluille lähetetään päätöksen antamisesta tiedoksiannot.

Käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Tämän päätöksen käsittelystä peritään Pyhäjärven Kaupungin maa-ainestaksan perusteella 950 €. Hakemuksen käsittelymaksua on korotettu taksan kohdan 1.3 perusteella. Hakemuksen käsittely ajaksi on arvioitu 16 h.

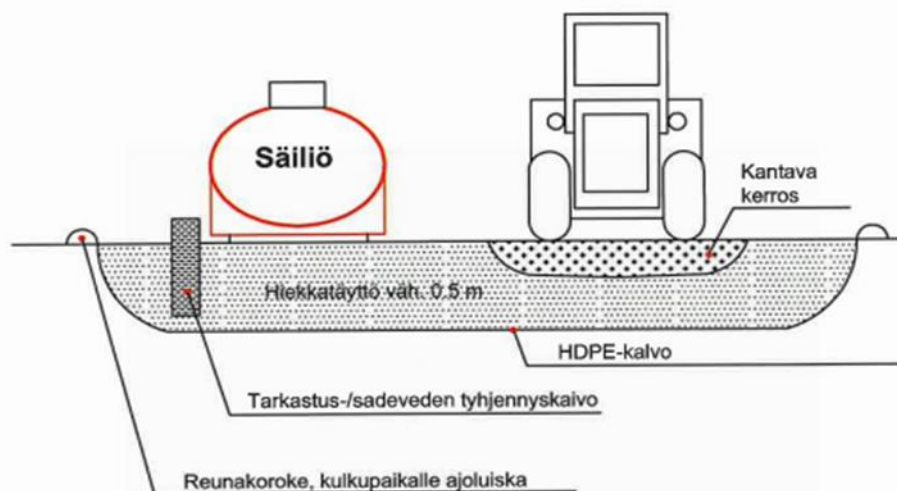
Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea muutosta Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta. Tarkemmat muutoksenhakuohjeet ilmenevät päätöksen liitteenä olevasta valitusosoituksesta.

Päätöksen valmistelija ja esittelijä,

Heikki Estola
ympäristötarkastaja
Pyhäjärven Kaupunki

Liite 1

-Säiliössä on ylitäytön estävä sulkuventtiili

-Säiliö on lukittava, kaksoisvaippainen tai valuma-altainen

- 1) Tuotiloiminta-alueen alustan muotoiluun käytetään ainoastaan kivetöntä hiekkaa tai kivituhkaa. Eristeen reunat korotetaan kolmelta sivulta ja reunoja nostetaan 50 senttimetriä.
- 2) Pohja muotoillaan loivasti alustamiseksi siten, että pohja viettää vähintään 1% kohdalla tyhjennyskaivoa.
- 3) Bertonittimatto tai HDPE-kalvo asennetaan muotoiltuun pohjaan.
- 4) Bertonittimatto asennetaan noin 30 senttimetriä limittäin, saumojen liiveyden varmistamiseksi. Matta palaset saumautuvat liustaan. Vaihtoehtoisesti käytetään HDPE-kalvoa, jonka saumoja ei liimitä, vaan ne hitsataan yhteen.
- 5) Eristeen päälle lisivistään kivetön hiekka- tai kivituhkakkeros vähintään 30 senttimetrin paksuudelta, ottaen pistekuorma riko estettä.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Ympäristötarkastaja Heikki Estola poistui käsittelyn jälkeen kokouksesta klo 12:30.